

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturta palāta)

2012. gada 6. septembrī*

Brīvība veikt uzņēmējdarbību — Nodokļu tiesību akti — Sabiedrību ienākuma nodoklis — Nodokļu atvieglojums — Valsts tiesību akti, kas izslēdz citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības uzņēmuma nerezidenta zaudējumu, kas gūti valstī, nodošanu tās pašas grupas ietvaros esošai sabiedrībai, kas ir reģistrēta šajā valstī

Lieta C-18/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 17. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 12. janvārī, tiesvedībā

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

pret

Philips Electronics UK Ltd.

TIESA (ceturta palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), tiesneši A. Prehala [*A. Prechal*], K. Šimans [*K. Schiemann*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 16. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Philips Electronics UK Ltd* vārdā – *D. Milne, QC*, un *D. Jowell, barrister*,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Hathaway*, pārstāvis, kam palīdz *K. Bacon, barrister*,
- Dānijas valdības vārdā – *C. Vang*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *W. Mölls* un *R. Lyal*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2012. gada 19. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par EKL 43. un 48. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Philips Electronics UK Ltd* (turpmāk tekstā – “*Philips Electronics UK*”) un *Commissioners for Her Majesty’s Revenue & Customs* par to, kā piemērot tiesību aktus par grupas atvieglojumiem, kas piemērojami atsevišķām sabiedrībām, kuras ir konsorcijs dalībnieces.

Atbilstošās valsts tiesību normas

- 3 1998. gada Likuma par ienākumu nodokli un sabiedrību ienākuma nodokli (*Income and Corporation Taxes Act 1988*) redakcijā, kas piemērojama pamattiesvedībā (turpmāk tekstā – “*ICTA*”), 402. pantā ir paredzēts:

“1. Saskaņā ar šīs nodaļas un 492. panta 8. punkta noteikumiem sabiedrība var nodot (“nododošā sabiedrība”) darbības zaudējumus un citas summas, kas var tikt atskaitītas no sabiedrību ienākuma nodokļa, gadījumos, kas norādīti tālāk 2) un 3) punktā, un pēc citas sabiedrības pieprasījuma (“pārņēmējsabiedrība”) šīs summas var tikt atskaitītas no pārņēmējsabiedrības, piemērojot “grupas atvieglojumu”.

[..]

3. Grupas atvieglojumu var izmantot arī nododošā sabiedrība un pārņēmējsabiedrība [..], ja viena no tām ietilpst sabiedrību grupā un otra pieder konsorcijam, un cita sabiedrība ir gan grupas, gan konsorcijs biedrs. Pieprasījums, kas iesniegts uz šī punkta pamata, tiek saukts par “konsorcijs pieprasījumu”.

3.A Grupas atvieglojumu var izmantot tikai tad, ja gan nododošā sabiedrība, gan pārņēmējsabiedrība atbilst šādam nosacījumam.

3.B Nosacījums ir tāds, ka sabiedrībai ir jābūt Apvienotās Karalistes rezidentei vai jāveic uzņēmējdarbība Apvienotajā Karalistē, izmantojot pastāvīgu uzņēmumu.

[..]

6. Maksājumi par grupas atvieglojumiem:

- a) netiek ņemti vērā, aprēķinot peļņu un zaudējumus, konkrētajā nodokļu bāzē aprēķinot katras sabiedrības ienākumu nodokli, un
- b) netiek uzskatīti par ienākumu sadali vai atskaitāmajiem izdevumiem, piemērojot *Corporation Tax Act* [Sabiedrību ienākuma nodokļa likumu],

šajā punktā norādītiem “maksājumiem par grupas atvieglojumiem” nozīmējot summas, ko pārņēmējsabiedrība maksā nododošajai sabiedrībai saskaņā ar vienošanos starp šīm sabiedrībām saistībā ar apmēru, kas nodots kā grupas atvieglojums, un minētām summām šo apmēru nepārsniedzot.”

4 *ICTA 403.D* pantā ir paredzēts:

“1. Šīs sadaļas piemērošanai, attiecīgā pārskata perioda ietvaros par zaudējumiem vai citām summām, ko, izmantojot grupas atvieglojumus, var nodot sabiedrība nerezidente, tiek uzskatīti tikai tie zaudējumi un citas summas, kuras:

- a) ir attiecināmas uz šīs sabiedrības darbību, kuras ienākumi un ieguvumi attiecīgajā pārskata periodā tiek vai (vajadzības gadījumā) būtu jāņem vērā, aprēķinot šī pārskata perioda laikā konstatēto sabiedrības peļņu, kas ir apliekama ar sabiedrību ienākuma nodokli;
- b) nav radījušas sabiedrības darbības, kuras ir atbrīvotas no sabiedrību ienākuma nodokļa pārskata periodā, piemērojot nolīgumus par dubultās aplikšanas ar nodokļiem novēršanu, un

[..]

- i) neviena daļa no [zaudējumiem vai citām summām vai]
- ii) no jebkuras summas, kas ņemta vērā to aprēķināšanai, daļas

neatbilst vai nav ietvertas summā, ko ārvalstu nodokļu aprēķināšanai (jebkurā periodā) vienā vai citā veidā atskaita vai atņem no sabiedrības vai citas personas peļņas, kas gūta ārvalstīs [*“non-UK profits”*].

[..]

3. Šajā pantā “peļņa, kas gūta ārvalstīs” [*“non-UK profits”*] attiecībā uz jebkuru personu nozīmē summas, kas:

- a) ārvalstu nodokļa aprēķināšanai tiek uzskatītas par peļņu, ienākumiem vai izmaksājamo peļņu, par ko šai personai (pēc atskaitījumu izdarīšanas) ir jāmaksā attiecīgais nodoklis, un
- b) kuras neatbilst un netiek ņemtas vērā (šīs vai kādas citas personas) kopējā peļņā par attiecīgo pārskata gadu,

vai summas, kas ņemtas vērā, šīs summas aprēķinot.

[..]

6. Šī panta piemērošanā netiek ņemti vērā nevienas citas valsts, izņemot [Lielbritānijas un Ziemeļīrijas] Apvienoto Karalisti, tiesību akti, kas ārvalstu nodokļa aprēķināšanu padara atkarīgu no tā, vai šī summa ir vai nav atskaitāma nodokļa aprēķiniem Apvienotajā Karalistē.

[..].”

5 Turklāt *ICTA 406.* panta 2. punktā ir paredzēts:

“Saskaņā ar tālāk minēto 3. un 4. punktu, gadījumā, ja saistītājsabiedrība varēja (neņemot vērā nekādas peļņas neesamību) iesniegt konsorcijsabiedrības pieprasījumu attiecībā uz tirdzniecības zaudējumiem vai citu summu, par ko var saņemt atvieglojumu par konsorcijsabiedrības attiecīgo pārskata gadu, grupas biedrs var iesniegt konsorcijsabiedrības pieprasījumu, ko varētu iesniegt saistītājsabiedrība, un tam piemērojamā 403.C panta daļa gadījumā, ja pārņēmējsabiedrība ir grupas biedrs, ir tā pati, kas būtu piemērojama, ja pārņēmējsabiedrība būtu saistītājsabiedrība”.

Pamattiesvedība un prejudiciālie jautājumi

- 6 *Philips Electronics UK* ir sabiedrība, kura nodokļu vajadzībām ir rezidente Apvienotajā Karalistē. Tā ietilpst *Philips* grupā, kuras mātessabiedrība ir reģistrēta Nīderlandē. Pēdējā minētā veido kopuzņēmumu kopā ar Dienvidkorejas [sabiedrību] grupu *LG Electronics*. Šim kopuzņēmumam ir meitassabiedrība Nīderlandē – *LG Philips Displays Netherlands BV* (turpmāk tekstā – “*LG.PD Netherlands*”), kurai ir pastāvīgs uzņēmums Apvienotajā Karalistē.
- 7 *Philips Electronics UK* lūdza atskaitīt no savas peļņas daļu no zaudējumiem, kas radušies Apvienotajā Karalistē dibinātajam pastāvīgajam uzņēmumam *LG.PD Netherlands* 2001. līdz 2004. finanšu gadā.
- 8 Apvienotās Karalistes nodokļu iestādes šo lūgumu noraidīja, tostarp pamatojoties uz to, ka *LG.PD Netherlands* zaudējumi ir jāatskaita no šīs sabiedrības peļņas Nīderlandē. Šis pamatojums tika apstrīdēts *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* [Pirmās instances nodokļu tiesā].
- 9 *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* atbalstīja *Philips Electronics UK* prasību. Apvienotās Karalistes nodokļu iestādes tādējādi iesniedza apelācijas sūdzību *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)*.
- 10 *Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber)* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai gadījumā, ja dalībvalsts (piemēram, Apvienotā Karaliste) savā nodokļu bāzē iekļauj tādas sabiedrības, kas ir dibināta citā dalībvalstī (piemēram, Nīderlandē) un nodokļu ziņā ir tās rezidente, peļņu un zaudējumus apmērā, kādā peļņa ir attiecināma uz Nīderlandes sabiedrības veikto uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē, izmantojot pastāvīgo uzņēmumu, dalībvalsts pilsoņu tiesības veikt uzņēmējdarbību Apvienotajā Karalistē saskaņā ar LESD 49. pantu (agrāk – EKL 43. pants) tiek ierobežotas, Apvienotajai Karalistei aizliedzot sabiedrības, kas nav Apvienotās Karalistes rezidente, pastāvīgā uzņēmuma, kurš ir reģistrēts Apvienotajā Karalistē, darbības Apvienotajā Karalistē dēļ radušos zaudējumus nodot Apvienotajā Karalistē reģistrētai sabiedrībai uzņēmumu grupas ietvaros gadījumā, ja visi vai daļa no šiem zaudējumiem vai jebkādi to aprēķināšanai vērā ņemtie naudas līdzekļi “atbilst vai ir ietverti summā, ko ārvalstu nodokļu aprēķināšanai (jebkādā periodā) vienā vai citā veidā atskaita vai atņem no sabiedrības vai citas personas peļņas, kas gūta ārvalstīs [“*non-UK profits*”]”, t.i., pieļaujot Apvienotajā Karalistē radušos pastāvīgā uzņēmuma, kurš ir reģistrēts Apvienotajā Karalistē, zaudējumu nodošanu tikai gadījumā, ja ir skaidrs, ka pieprasījuma dienā nevienā brīdī nav iespējams veikt nekādu šo zaudējumu atņemšanu vai atskaitīšanu ārpus Apvienotās Karalistes (tostarp uz citu dalībvalsti, piemēram, Nīderlandi), precizējot, ka nepietiek ar to, ka citās valstīs ārpus Apvienotās Karalistes paredzētais atskaitījums faktiski nav pieprasīts, turklāt tādos apstākļos, kad nav līdzvērtīgu nosacījumu, kas būtu piemērojami Apvienotajā Karalistē radušos zaudējumu atskaitīšanai, ko veic sabiedrība, kas nodokļu nolūkiem ir uzskatāma par Apvienotās Karalistes rezidenti?
2. Vai apstiprinošas atbildes gadījumā šo ierobežojumu var attaisnot:
 - a) tikai ar nepieciešamību novērst zaudējumu dubultu izmantošanu vai
 - b) tikai ar nepieciešamību saglabāt līdzsvarotu nodokļu uzlikšanas pilnvaru sadalījumu starp dalībvalstīm, vai
 - c) apvienojot nepieciešamību saglabāt līdzsvarotu nodokļu uzlikšanas pilnvaru sadalījumu starp dalībvalstīm un nepieciešamību novērst zaudējumu dubultu izmantošanu?
3. Vai apstiprinošas atbildes gadījumā ierobežojums ir samērīgs ar šādu attaisnojumu vai attaisnojumiem?

4. Vai [...] Savienības tiesībās ir paredzēts, ka Apvienotajai Karalistei ir jānodrošina kompensācija Apvienotajā Karalistē reģistrētai sabiedrībai, piemēram, atzīstot tai tiesības pieprasīt grupas atvieglojumus no savas peļņas, ja Nīderlandē reģistrētas sabiedrības tiesību ierobežojums nav attaisnojams vai arī ja šis ierobežojums nav samērīgs ne ar vienu attaisnojumu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 11 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai EKL 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrības nerezidentes brīvības veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī ierobežojumu rada tas, ka valsts tiesību aktos ir paredzēts, ka uz iespēju, izmantojot grupas atvieglojumu sabiedrības, kas ir šīs valsts rezidente, labā, nodot zaudējumus, kas radušies sabiedrības nerezidentes pastāvīgajam uzņēmumam šajā dalībvalstī, attiecas nosacījums, kas paredz, ka šādus zaudējumus nevar izmantot ārvalstu nodokļu segšanas nolūkā, lai gan līdzīgs nosacījums nav paredzēts zaudējumiem, kas radušies šajā dalībvalstī un kuru nodošanu veic sabiedrība rezidente.
- 12 Brīvība veikt uzņēmējdarbību, kas EKL 43. pantā paredzēta Savienības pilsoņiem un kas ietver arī tiesības sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, kā arī dibināt un vadīt uzņēmumus ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus saviem pilsoņiem paredz dalībvalsts tiesību akti, atbilstoši EKL 48. pantam attiecībā uz sabiedrībām, kas izveidotas atbilstoši dalībvalsts tiesību aktiem un kuru juridiskā adrese, galvenā administrācija [vadība] vai galvenais uzņēmums atrodas Eiropas Savienībā, ietver tiesības veikt savu darbību attiecīgajā dalībvalstī ar meitassabiedrības, filiāles vai pārstāvniecības starpniecību (1999. gada 21. septembra spriedums lietā C-307/97 *Saint-Gobain ZN, Recueil*, I-6161. lpp., 35. punkts, kā arī 2005. gada 13. decembra spriedums lietā C-446/03 *Marks & Spencer*, Krājums, I-10837. lpp., 30. punkts).
- 13 EKL 43. panta pirmās daļas otrais teikums tieši atļauj uzņēmējiem izvēlēties piemērotāko juridisko formu, kādā tie īsteno savas darbības citā dalībvalstī, [un] šo izvēles brīvību nedrīkst ierobežot ar diskriminējošām nodokļu tiesību normām (1986. gada 28. janvāra spriedums lietā 270/83 Komisija/Francija, *Recueil*, 273. lpp., 22. punkts).
- 14 Brīvība izvēlēties piemērotu juridisko formu, lai veiktu darbību citā dalībvalstī, tostarp ir vērsta uz to, lai ļautu sabiedrībām ar atrašanās vietu vienā dalībvalstī atvērt filiāli citā dalībvalstī, lai veiktu savas darbības atbilstoši tādiem pašiem nosacījumiem kā uz meitassabiedrībām attiecināmie nosacījumi (2006. gada 23. februāra spriedums lietā C-253/03 *CLT-UFA*, Krājums, I-1831. lpp., 15. punkts).
- 15 Saistībā ar minēto tādi tiesību akti kā pamattiesvedībā izskatāmie paredz konkrētus nosacījumus, lai, izmantojot grupas atvieglojumu un tās sabiedrības, kas ir šīs valsts rezidente, labā, varētu nodot zaudējumus, kas radušies sabiedrības nerezidentes pastāvīgajam uzņēmumam šajā dalībvalstī, lai gan šāds nosacījums nav attiecināms uz šajā dalībvalstī radušos zaudējumu nodošanu, ko veic rezidenta sabiedrība.
- 16 Šāda atšķirīga attieksme sabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir citās dalībvalstīs, padara mazāk pievilcīgu iespēju izmantot brīvību veikt uzņēmējdarbību, izveidojot pastāvīgu uzņēmumu. No minētā izriet, ka tādi valsts tiesību akti, kādi tiek izskatīti pamattiesvedībā, ierobežo brīvību izvēlēties piemērotu juridisko formu, lai darbotos citā dalībvalstī.
- 17 Lai šāda atšķirīga attieksme būtu saderīga ar EK līguma noteikumiem par brīvību veikt uzņēmējdarbību, tai ir jāattiecas uz situācijām, kuras nav objektīvi salīdzināmas, vai arī tai ir jābūt pamatotai ar primāriem vispārējo interešu iemesliem (šajā ziņā skat. 2006. gada 12. decembra spriedumu lietā C-446/04 *Test Claimants in the FII Group Litigation*, Krājums, I-11753. lpp.,

167. punkts). Situācija, kas attiecas uz Kopienu, jāsalīdzina ar valsts iekšējo situāciju, ņemot vērā ar attiecīgajām valsts tiesību normām sasniedzamo mērķi (2010. gada 25. februāra spriedums lietā C-337/08 *X Holding*, Krājums, I-1215. lpp., 22 punkts).

- 18 Apvienotā Karaliste apgalvo, ka situācija, kad sabiedrībai nerezidentei, kurai ir tikai viens pastāvīgais uzņēmums valsts teritorijā, attiecībā uz kuru piemēro nodokli tikai tai peļņai, ko tā guvusi šajā valstī un kas attiecināma uz šo pastāvīgo uzņēmumu, nav salīdzināma ar sabiedrības rezidentes situāciju, kas turklāt var būt mātessabiedrības nerezidentes meitassabiedrība un kurai nodokļi ir piemērojami attiecībā uz visiem tās ieņēmumiem.
- 19 Šāda analīze tomēr nevar tikt pieņemta. Sabiedrības nerezidentes, kurai valsts teritorijā ir tikai viens pastāvīgais uzņēmums, situācija un sabiedrības rezidentes situācija attiecībā uz pamattiesvedībā izskatāmā nodokļu režīma mērķi ir objektīvi salīdzināma, ciktāl runa ir par iespēju nodot Apvienotajā Karalistē radušos zaudējumus citai šīs grupas sabiedrībai, izmantojot grupas atvieglojumus.
- 20 Tādējādi uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka EKL 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrības nerezidentes brīvības veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī ierobežojums rodas situācijā, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem iespējai, izmantojot grupas atvieglojumu sabiedrības, kas ir šīs valsts rezidente, labā, nodot zaudējumus, kas radušies sabiedrības nerezidentes pastāvīgajam uzņēmumam šajā dalībvalstī, ir piemērojams nosacījums, kas paredz, ka šādus zaudējumus nevar izmantot ārvalstu nodokļu segšanas nolūkā, lai gan līdzīgs nosacījums nav paredzēts zaudējumiem, kas radušies šajā dalībvalstī un kuru nodošanu veic sabiedrība rezidente.

Par otro jautājumu

- 21 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai pamattiesvedībā izskatāmo sabiedrības nerezidentes brīvības veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī ierobežojumu var attaisnot primāri vispārējo interešu apsvērumi, kuru mērķis ir novērst zaudējumu dubultu izmantošanu un saglabāt līdzsvarotu nodokļu uzlikšanas tiesību sadalījumu starp dalībvalstīm vai abi šie mērķi kopā.
- 22 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka šāds brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojums var būt pieļaujams, ja to attaisno primāri vispārējo interešu apsvērumi. Turklāt šādā gadījumā tā piemērošanai ir jābūt atbilstošai attiecīgā mērķa sasniegšanai un tā nedrīkst nepārsniegt to, kas ir vajadzīgs šī mērķa sasniegšanai (iepriekš minētais spriedums lietā *Marks & Spencer*, 35. punkts).
- 23 Pirmkārt, attiecībā uz nodokļu uzlikšanas tiesību sadalījuma starp dalībvalstīm saglabāšanu ir jāatgādina, ka runa ir par Tiesas atzītu leģitīmu mērķi (skat. tostarp 2011. gada 29. novembra spriedumu lietā C-371/10 *National Grid Indus*, Krājums, I-12273. lpp., 45. punkts).
- 24 Šis mērķis, kā Tiesa arī ir norādījusi, tostarp ir saglabāt līdzsvaru starp tiesībām ieturēt peļņas nodokli un iespēju atskaitīt zaudējumus (skat. 2008. gada 15. maija spriedumu lietā C-414/06 *Lidl Belgium*, Krājums, I-3601. lpp., 33. punkts).
- 25 Tomēr tādā situācijā, kāda ir pamattiesvedībā, nodokļu uzlikšanas tiesības uzņēmējai dalībvalstij, kuras teritorijā tiek veikta uzņēmējdarbība, kuras rezultātā pastāvīgajam uzņēmumam rodas zaudējumi, nekādā gadījumā neietekmē iespēju nodot zaudējumus, kas radušies pastāvīgajam uzņēmumam, kas atrodas tās teritorijā, izmantojot grupas atvieglojumu sabiedrības rezidentes labā.
- 26 Šāda situācija ir jānošķir no situācijas, kurā jautājums būtu par iespēju ņemt vērā zaudējumus, kas radušies citā dalībvalstī un kas šī iemesla dēļ būtu piesaistīti šīs citas dalībvalsts tiesībām uzlikt nodokļus, un kurā nebūtu saglabāts līdzsvars starp tiesībām ieturēt peļņas nodokli un iespēju atskaitīt zaudējumus. Tādējādi pamattiesvedībā izskatāmajā situācijā, kurā jautājums ir par iespēju nodot

sabiedrībai rezidentei zaudējumus, kas radušies šajā pašā dalībvalstī esošam pastāvīgajam uzņēmumam, šis dalībvalsts tiesības uzlikt nodokli iespējamai peļņai, kas rodas no pastāvīgā uzņēmuma darbības tās teritorijā, netiek ietekmētas.

- 27 No minētā izriet, ka uzņēmēja dalībvalsts, kuras teritorijā tiek veikta uzņēmējdarbība, kuras dēļ pastāvīgajam uzņēmumam rodas zaudējumi, situācijā, kāda ir pamattiesvedībā, nevar piemērot mērķi saglabāt nodokļu uzlikšanas pilnvaru sadalījumu starp dalībvalstīm, lai pamatotu faktu, ka tās valsts tiesību aktos ir paredzēts nosacījums, ka, nododot zaudējumus, kas radušies sabiedrības nerezidentes pastāvīgajam uzņēmumam šajā dalībvalstī, izmantojot grupas atvieglojumu sabiedrības rezidentes labā, ir jāievēro nosacījums, kas paredz, ka šādus zaudējumus nevar izmantot ārvalstu nodokļu segšanas nolūkā, lai gan līdzīgs nosacījums nav paredzēts zaudējumiem, kas radušies šajā dalībvalstī un kuru nodošanu veic sabiedrība rezidente.
- 28 Otrkārt, attiecībā uz mērķi novērst zaudējumu dubultu izmantošanu ir jānorāda, ka, pat tad, ja tiek pieņemts, ka šo mērķi var skatīt atsevišķi, to nekādā ziņā nevar darīt tādos apstākļos, kādi tiek izskatīti pamattiesvedībā, lai pamatotu uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktu pastāvēšanu.
- 29 Strīds pamattiesvedībā ir par to, vai uzņēmēja dalībvalsts var paredzēt atsevišķus nosacījumus iespējai nodot zaudējumus, kas radušies sabiedrības nerezidentes pastāvīgajam uzņēmumam šajā dalībvalstī, izmantojot grupas atvieglojumu sabiedrības rezidentes labā, lai gan nekādi līdzīgi nosacījumi nav paredzēti zaudējumiem, kas radušies šajā dalībvalstī un kuru nodošanu veic sabiedrība rezidente.
- 30 Šādā gadījumā risks, ka šie zaudējumi tiks izmantoti uzņēmējā dalībvalstī, kurā atrodas pastāvīgais uzņēmums, un arī dalībvalstī, kurā ir sabiedrības nerezidentes juridiskā adrese, neietekmē tās dalībvalsts tiesības uzlikt nodokļus, kurā atrodas pastāvīgais uzņēmums.
- 31 Kā norāda ģenerālvokāte savu apsvērumu 49. un nākamajos punktos, zaudējumi, ko nodod *LG.PD Netherlands* Apvienotajā Karalistē esošs pastāvīgs uzņēmums *Philips Electronics UK*, kas ir sabiedrība rezidente, kas reģistrēta Apvienotajā Karalistē, katrā ziņā ir saistīti ar Apvienotās Karalistes nodokļu uzlikšanas tiesībām. Šis nodokļu uzlikšanas tiesības nekādi neietekmē apstāklis, ka nodotie zaudējumi attiecīgajā gadījumā var tikt izmantoti arī Nīderlandē.
- 32 Tādējādi apstākļos, kādi ir pamattiesvedībā, mērķis izvairīties no iespējas, ka zaudējumi varētu tikt divreiz izmantoti, pats par sevi nevar būt par pamatojumu, lai ļautu dalībvalstij, kurā atrodas pastāvīgais uzņēmums, izslēgt zaudējumu izmantošanu, jo tos varētu izmantot arī dalībvalstī, kurā atrodas sabiedrības nerezidentes juridiskā adrese.
- 33 Uzņēmēja dalībvalsts, kuras teritorijā atrodas pastāvīgais uzņēmums, lai pamatotu savus tiesību aktus situācijā, kāda ir izskatīta pamattiesvedībā, un jebkurā gadījumā nevar autonomi piemērot zaudējumu dubultas izmantošanas risku.
- 34 Tāpat tas ir, pamatojoties uz šī sprieduma 23. līdz 33. punktā norādīto, attiecībā uz apvienotajiem mērķiem saglabāt līdzsvarotu nodokļu uzlikšanas tiesību sadalījumu starp dalībvalstīm un nepieciešamību novērst zaudējumu dubultu izmantošanu.
- 35 No iepriekš minētā izriet, ka uz otro jautājumu ir jāatbild, ka sabiedrības nerezidentes brīvības veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī ierobežojumu, kas tiek izskatīts pamattiesvedībā, nevar attaisnot primāri vispārējo interešu apsvērumi, kuru mērķis ir novērst zaudējumu dubultu izmantošanu un saglabāt līdzsvarotu nodokļu uzlikšanas tiesību sadalījumu starp dalībvalstīm vai abi šie mērķi kopā.

Par trešo jautājumu

- 36 Ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par ceturto jautājumu

- 37 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, kādi secinājumi tai būtu jāizdara, ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi.
- 38 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka jebkurai valsts tiesai, kam kā dalībvalsts iestādei, izskatot savā jurisdikcijā esošu lietu, piemērojot EKL 10. pantā norādīto sadarbības principu, ir pilnībā jāpiemēro tieši piemērojamas Savienības tiesības un jāaizsargā tās indivīdu tiesības, kuras tiem piešķirtas Savienības tiesībās, nepiemērojot nevienu valsts tiesību normu, kas varētu būt pretrunā Savienības tiesībām, neatkarīgi no tā, vai tā pieņemta pirms Savienības tiesību normām vai pēc tām (šajā ziņā tostarp skat. 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 106/77 *Simmenthal*, *Recueil*, 629. lpp., 16. un 21. punkts, kā arī 1990. gada 19. jūnija spriedumu lietā C-213/89 *Factortame* u.c., *Recueil*, I-2433. lpp., 19. punkts).
- 39 Šajā situācijā nav nozīmes tam, ka tiesības veikt uzņēmējdarbību tiek nepamatoti ierobežotas nevis nodokļa maksātājam – Apvienotajā Karalistē reģistrētai sabiedrībai, bet gan sabiedrībai nerezidentei, kurai Apvienotajā Karalistē ir pastāvīgs uzņēmums. Lai tā būtu spēkā esoša, brīvībai veikt uzņēmējdarbību tādā situācijā, kāda ir izskatīta pamattiesvedībā, ir jāietver arī iespēja nodokļa maksātājam saņemt grupas atvieglojumu attiecībā uz saviem ieņēmumiem.
- 40 Tādējādi uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka situācijā, kāda ir izskatīta pamattiesvedībā, valsts tiesa nedrīkst piemērot nevienu valsts tiesību noteikumu, kas būtu pretrunā EKL 43. pantam.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 41 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) EKL 43. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrības nerezidentes brīvības veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī ierobežojums rodas situācijā, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem iespējai, izmantojot grupas atvieglojumu sabiedrības, kas ir šīs valsts rezidente, labā, nodot zaudējumus, kas radušies sabiedrības nerezidentes pastāvīgajam uzņēmumam šajā dalībvalstī, ir piemērojams nosacījums, kas paredz, ka šādus zaudējumus nevar izmantot ārvalstu nodokļu segšanas nolūkā, lai gan līdzīgs nosacījums nav paredzēts zaudējumiem, kas radušies šajā dalībvalstī un kuru nodošanu veic sabiedrība rezidente;
- 2) sabiedrības nerezidentes brīvības veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī ierobežojumu, kas tiek izskatīts pamattiesvedībā, nevar attaisnot primāri vispārējo interešu apsvērumi, kuru mērķis ir novērst zaudējumu dubultu izmantošanu un saglabāt līdzsvarotu nodokļu uzlikšanas tiesību sadalījumu starp dalībvalstīm vai abi šie mērķi kopā;
- 3) situācijā, kāda ir izskatīta pamattiesvedībā, valsts tiesa nedrīkst piemērot nevienu valsts tiesību noteikumu, kas būtu pretrunā EKL 43. pantam.

[Paraksti]